

SİSTEMATİK DERLEME METODOLOJİSİ VE YAZIMI

EDİTÖR

Prof. Dr. Nursan ÇINAR

YAZARLAR

Prof. Dr. Nursan ÇINAR

Arş. Gör. Özge KARAKAYA SUZAN

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademişyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8299-46-5

Kitap Adı

Sistematiik Derleme Metodolojisi ve Yazımı

Editör

Prof. Dr. Nursan ÇINAR

ORCID iD: 0000-0003-3151-9975

Yazarlar

Prof. Dr. Nursan ÇINAR

ORCID iD: 0000-0003-3151-9975

Arş. Gör. Özge KARAKAYA SUZAN

ORCID iD: 0000-0003-4526-4619

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademişyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

SCI043000

DOI

10.37609/akya.2053

GENEL DAĞITIM

Akademişyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Son yıllarda bilimsel çalışmaların sayısı hızla artmaktadır. Bu durum araştırmacıların konuları ile ilgili tüm çalışmalarını takip etmelerini zorlaştırmaktadır. Ayrıca belirli bir konuda yapılmış, birbirinden bağımsız çalışmaların sıklıkla birbirinden farklı sonuçlar vermesi araştırmacıların verecekleri kararlar konusunda tereddüt yaşamalarına sebep olmaktadır.

İyi bir derleme, ilgilenilen araştırma sorusu için var olan tüm kanıtların bir arada bulunacağı eşsiz bir kaynaktır. Uygulayıcıların, alanda biriken kanıtları takip etmelerini ve kanıta dayalı uygulama yapmalarını sağlar.

Sağlık alanında ve diğer disiplinlerde kaynakların fazlalığı ve araştırmacıların zamanının kısıtlılığı düşünüldüğünde derlemelerin karar vermede ne kadar önemli bir role sahip olduğu anlaşılır. Sistemantik bir inceleme, literatürü özetlemek için daha bilimsel bir yöntemdir, çünkü incelemeye hangi çalışmaların dahil edileceğini belirlemek için özel protokoller kullanılır. Sistemantik derlemeler daha çok bilimsel bilgi içerirler ve daha güçlü kanıtları üretmeleri bakımından önemlidirler.

Ülkemiz kaynaklı, Türkçe ya da İngilizce yazılmış, çeşitli sistemantik derlemelere rastlamak mümkündür. Ancak sayıları yetersizdir. Diğer yandan yapılan sistemantik derlemelerin değerlendirildiği çalışmalarda önemli metodolojik problemlerinin bulunduğunu ve sistemantik derleme yazımı konusunda daha fazla bilgi ve deneyime gereksinimimizin olduğunu pek çok çalışmada belirtilmiştir.

Sistemantik derleme çalışmaları kanıt yönünden üstün olmakla birlikte, sistemantik derleme metodolojisine uygun olarak yapılmadıklarında ve raporlandırılmadıklarında bias riski artar ve karar vericiler için sınırlı bilgi oluştururlar.

Ülkemizde sistemantik derleme metodolojisini öğrenmek ve sistemantik derleme çalışmak isteyen araştırmacıların giderek arttığını memnuniyetle görmek-

Önsöz

teyiz ancak bu süreçte onlara katkı sunacak Türkçe kaynaklarında çok sınırlı olduğunu gördük. Araştırmacıların güvenilir, anlaşılır ve kapsamlı bir kaynağa duyulan gereksiniminden yola çıkarak bu kitabı hazırlamaya karar verdik.

Kitap; yazarlarının sistematik derleme yazımı ile ilgili tecrübeleri ve yoğun çalışmasının ürünü olarak ortaya çıktı. Titizlikle çalışarak hazırlanan güncel ve güvenilir bilgilerden oluşan bu eserin araştırmacılarımıza faydalı olacağını ve alanında önemli bir gereksinime cevap vereceğini düşünüyoruz. Zahmetli ve yoğun çaba gerektiren bu süreçte yazarların işini kolaylaştırmayı ümit ediyoruz.

Kitabın yazılmasında bizi destekleyen ailelerimize ve Kitabın basımın sürecindeki titiz çalışmalarından dolayı Akademisyen Kitabevi çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla.

Prof. Dr. Nursan ÇINAR

Arş. Gör. Özge KARAKAYA SUZAN

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1: SİSTEMATİK DERLEMELERİN TANIMI, ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİMİ	1
BÖLÜM 2: SİSTEMATİK DERLEME EKİBİNİN OLUŞTURULMASI, PAYDAŞLARIN KATILIMININ SAĞLANMASI VE PROJEYİ YÖNETME	11
Sistematik Derleme Ekibinin Oluşturulması	11
Paydaşların Belirlenmesi	13
Kaynak Yönetimi	13
Finansman ve Çıkar Çatışması	14
BÖLÜM 3: NİCEL SİSTEMATİK DERLEMELER İÇİN KONU VE KAPSAMIN TANIMLANMASI, ARAŞTIRMA SORULARININ, ANALİTİK ÇERÇEVENİN BELİRLENMESİ	15
Sistematik Derlemeler İçin Konu ve Kapsamın Belirlenmesi	16
Belirlenen Konu Alanının Belirli Bir Derleme Sorusuna Göre Daraltılması	17
Sistematik Derleme Soruları Sorarken Dikkate Alınması Gereken Unsurlar	20
Analitik Çerçevenin Belirlenmesi ve Araştırma Sorusunun Geliştirilmesi	23
Çalışma Tasarımı ve Önemli Sorular	27
Nicel Araştırma Tasarımı Türleri	27
Vaka Raporları ve Vaka Serileri	27
Vaka Kontrol Çalışmaları	28
Kohort Çalışmaları	29
Randomize Kontrollü Çalışmalar	30
Sistematik Derlemeler	31
Meta-analiz	31
BÖLÜM 4: PROTOKOL GELİŞTİRME	33
PROSPERO	35
COCHRANE	36

Örnek Prospero Kayıtı İngilizce	38
Örnek Prospero Kayıtı Türkçe	43
BÖLÜM 5: ÇALIŞMALAR İÇİN DAHİL ETME VE DIŞLAMA KRİTERLERİNİN BELİRLENMESİ	49
Çalışmaların Dahil Edilme Kriterleri	50
Dahil Etme Kriterlerinde “Katılımcılar”	52
Dahil Edilme Kriterlerinde “Müdahaleler/Maruziyetler”	52
Dahil Edilme Kriterlerinde “Sonuçlar”	53
Dahil Etme Kriterlerine Göre Hariç Tutma Kriterleri	55
BÖLÜM 6: NİCEL SİSTEMATİK DERLEMELER İÇİN TARAMA STRATEJİSİNİN BELİRLENMESİ VE KAPSAMLI LİTERATÜR TARAMASI	57
LİTERATÜR TÜRLERİ	57
Birincil Literatür	57
İkincil Literatür	58
Üçüncül Literatür	58
Filtrelenmiş Literatür	58
Anahtar Kelimelerin Oluşturulması ve Tarama Stratejisi	59
Arama Filtresi ve HEDGES kullanımı	60
Boolean Bağlaçlarının Kullanımı	61
SİSTEMATİK DERLEMEDE LİTERATÜR TARAMASI	64
Referansların Yönetimi	75
Sistemik Derleme Literatür Tarama Aşamalarının Raporlanması	76
Örnek Tarama Stratejisinin Raporlanması	77
BÖLÜM 7: NİCEL SİSTEMATİK DERLEMeye DAHİL EDİLECEK ÇALIŞMALARIN SEÇİLMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	81
Dublikasyonların Elenmesi	82
Makalelerin Seçim Sürecine İlişkin “Araştırma Makalesi Seçim Formu” Oluşturulması	84
Taramalar Yoluyla Belirlenen Tüm Makalelerin Başlık ve Özetlerinin Dahil Edilme Hariç Tutulma Kriterleri ve PICOS Kriterlerine Göre İncelenmesi (1. Aşama)	85

Tüm Uygun Kaynakların Tam Metinlerine Erişilmesi	86
Tam Metin Makalelerin Dahil Edilme Hariç Tutulma Kriterleri ve PICOS Kriterlerine Göre İncelenmesi (2. Aşama).....	87
Sistemik Derlemeye Dahil Edilecek Tam Metin Makalelerin Raporlanması.....	88
BÖLÜM 8: NİCEL SİSTEMATİK DERLEMELER İÇİN VERİ ANALİZİ, VERİLERİN ÇIKARILMASI VE KANIT TABLOLARININ OLUŞTURULMASI	91
Dahil Edilebilecek Yayınları Tanımlanması.....	94
Veri Çıkarma Formu Veya Veri Çıkarma Tablosunun (Kodlama Tablosu) Oluşturulması	94
Yayınlardan İlgili Verilerin Belirlenip, Veri Çıkarma Formuna Eklenmesi	97
Eksik veya Ek Veriler İçin Çalışma Yazarlarıyla İletişim Kurmak	98
Sistemik Derleme İçin Kodlama Tablosunun Oluşturulması ve Verilerin Oluşturulması.....	98
Sistemik Derlemede Çıkarılan Verilerin Raporlanması.....	101
BÖLÜM 9: NİCEL SİSTEMATİK DERLEMELERDE ÇALIŞMALARIN KANIT KALİTESİNİN DEĞERLENDİRMESİ	103
Kalite Değerlendirme Araçları	107
Kalite Değerlendirme Adımları	111
Dahil Edilen Çalışmaların Tasarımlarının Belirlenmesi.....	111
Sistemik Derlemeye Uygun Kalite Değerlendirme Aracının Türünü Belirlenmesi.....	112
Uygun Kalite Değerlendirme Araçlarının Seçilmesi.....	112
Uygun Araçları Kullanarak Kalite Değerlendirmesi Yapılması.....	117
Kalite Değerlendirme Sonuçlarının Tablo Haline Getirilmesi ve Özetlenmesi	117
Yapılan Sistemik Derlemenin Kalitesinin Ölçümü	120
BÖLÜM 10: NİCEL SİSTEMATİK DERLEMELERDE VERİLERİN SENTEZİ VE SUNUMU	121
ANLATI SENTEZİ.....	123
Teorik Bir Model Geliştirmek	126
Bir Ön Sentez Geliştirme	126

İçindekiler

Çalışmalar İçindeki ve Çalışmalar Arasındaki İlişkileri Keşfetme	126
Sentezin Sağlamlığının Değerlendirilmesi	127
BÖLÜM 11: NİCEL SİSTEMATİK DERLEME TARTIŞMA VE SONUÇ BÖLÜMÜ	129
TARTIŞMA BÖLÜMÜ	130
SONUÇ BÖLÜMÜ	133
Kaynaklar	135

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1.1. Sistematik Derlemelerde Potansiyel Standartları Deęerlendirmek İçin Tıp Enstitüsü Kriterleri	2
Tablo 1.2. Cochrane Sistematik Derleme Zaman izelgesi	3
Tablo 1.3. Sistematik Derlemelerin Yayınlandığı Dergiler (1960-2022)	9
Tablo 3.1. Bir Araştırma Konusu Seęerken Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Noktalar	17
Tablo 3.2. Araştırma Sorusuna Konu Alanından Odaklanma (Bailey 1997).....	18
Tablo 3.3. Sistematik Derleme Türlerine Göre Örnek Sorular	22
Tablo 3.4. Araştırma Soruları PICOs Örnekleri.....	26
Tablo 3.5. Sistematik Derlemelerde Araştırma Sorularını Cevaplamak İçin En İyi alışma Tasarımları.....	31
Tablo 4.1. Sistematik Derleme PROSPERO Protokol Örneği	35
Tablo 4.2. Sistematik Derleme Cochrane Protokol Örneği	36
Tablo 4.3. IOM Sistematik Derleme ve Meta Analiz Protokol Standartları.....	37
Tablo 5.1. Örnek Bir Sistematik Derlemenin Dahil Edilme Kriterleri.....	54
Tablo 5.2. Örnek Dışlama Kriterleri.....	55
Tablo 6.1. Literatür Taramasında Boolean Bağlaçlarının Kullanımı	61
Tablo 6.3. Özetler İçin Prizma Kontrol Listesi	69
Tablo 6.4. Veri Tabanlarına İlişkin Örnekler	71
Tablo 6.5. Tarama Stratejisi Örneği	77
Tablo 7.1. Çalışmaların Seçim Sürecindeki Temel Adımlar	82
Tablo 7.2. Örnek Araştırma Makalesi Seçim Formu	84
Tablo 8.1. Dahil Edilen alışmaların Özelliklerine İlişkin Potansiyel Bilgiler	93
Tablo 8.2. Çalışmalardan Veri çıkarırken ve Raporlanırken Dikkat Edilmesi Gereken Adımlar	93
Tablo 8.3. Veri ıkarma Formları/Tabloları Tasarmak İçin Anahtar Basamaklar	95
Tablo 8.4. Örnek Veri ıkarma Formu	96

Tablolar Dizini

Tablo 8.5. Örnek Çalışmanın Özellikleri Tablosu.....	101
Tablo 8.6. Örnek Çalışma Sonuçları Tablosu	102
Tablo 9.1. Yaygın Yanlılık Türleri Ve Önemi.....	106
Tablo 9.3. Kalite Değerlendirme Araçları	113
Tablo 9.4. RoB2 ve ROBINS-I Karşılaştırılması	115
Tablo 9.5. JBI Randomize Kontrollü Çalışmalar İçin Kontrol Listesi	116
Tablo 9.6. Örnek Kalite Değerlendirmeleri İçin Cochrane Collaboration'ın Aracı .	118
Tablo 9.7. Kalite Değerlendirilmesi Sonrası Değerlendiriciler Arası Uyum	119
Tablo 10.1. Nicel Verileri Sentezlemenin Farklı Yöntemleri	121
Tablo 10.2. Anlatı Sentezi Aşamaları	125
Tablo 11.1. Tartışma ve Sonuç Bölümü Yazılırken Dikkat Edilecek Noktalar	129

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1. Kanıt Piramidine Göre Araştırmaların Kanıt Değeri.....	3
Şekil 1.2. James Lind Tarafından Yapılmış İlk Sistematik Derleme Örneği (1973)....	4
Şekil 1.3. Yıllar Bazında Sistematik Derleme Çalışmaları	6
Şekil 1.4. Sistematik Derleme Çalışması Ülkeler Bazında Dağılımı	7
Şekil 1.5. Sistematik Derleme Çalışmalarının Bilim Dallarına Göre Dağılımı.....	8
Şekil 1.6. “Systematic Review” Anahtar Kelimeleri Ile Yapılan Bibliometrik Analiz Sonuçları	10
Şekil 3.1. Sistematik Derleme Çalışmasının İşlem Basamakları	16
Şekil 3.2. Araştırma Sorusunun Konu Alanından Üretilmesi	18
Şekil 3.4. Vaka Raporu Ve Vaka Serisi İçin Şema.	28
Şekil 3.5. Vaka Kontrol Araştırma Tasarımı İçin Şema.....	29
Şekil 3.6. Kohort Araştırma Tasarımı İçin Şema.	30
Şekil 3.7. RCT Araştırma Tasarımı İçin Şema.	30
Şekil 6.1. Boolean Bağlaçlarına Göre Örnek Kümeleme	62
Şekil 6.2. "Milk Composition" Anahtar Kelimesinin Tırnak İşareti Olmadan Taraması.....	63
Şekil 6.3. “Milk Composition” Anahtar Kelimesinin Tırnak İşareti Ile Taraması	63
Şekil 6.4. Sağ ve Sol Kısaltmaları.....	64
Şekil 6.5. PRİZMA Akış Diagramı.....	70
Şekil 7.1. Endnote Proğramı Dublikasyonların Gösterilmesi	83
Şekil 7.2. Excel Dosyasından Dublikasyonların Ayırt Edilmesi	83
Şekil 7.3. Örnek Tam Metin Arşiv Klasörü	87
Şekil 7.4. Flow Diagram Örneği.....	89
Şekil 8.1. Kodlama Tablosu Örneği.....	99
Şekil 8.2. Kodlama Tablosu Örneği.....	100
Şekil 8.3. Kodlama Tablosu Örneği.....	100
Şekil 9.1. Cochrane Yanlılık Riski ROB-2 Kalite Aracı	109
Şekil 9.2. Kalite Olarak Değerlendirilen Tüm Çalışmaların QATQS’sine Göre Her Bir Alandan Alınan Puanların Dağılımı	118

KAYNAKLAR

- Akkus, Y. (2011). Multiple sclerosis patient caregivers: The relationship between their psychological and social needs and burden levels. *Disability and Rehabilitation*, 33 (4), 326–333. doi:10.3109/09638288.2010.490866
- Akobeng, A. K. (2005). Principles Of Evidence Based Medicine. *Archives Of Disease In Childhood*, 90 (8), 837–840.
- American Educational Research Association (AERA) (2013) Standards for Reporting on Empirical Social Science Research in AERA Publications (www.aera.net/ResearchPolicyAdvocacy/AERAShapingResearchPolicy/tabid/10297/Default.aspx). (Last accessed January 2017).
- Angela Boland, Cherry, G., & Dickson, R. (Eds.). (2017). *Doing a systematic review: A student's guide*.
- Antman, E. M., Lau, J., Kupelnick, B., Mosteller, F., & Chalmers, T. C. (1992). A comparison of results of meta-analyses of randomized control trials and recommendations of clinical experts: treatments for myocardial infarction. *Jama*, 268(2), 240-248.
- Aromataris E, Riitano D. Constructing a search strategy and searching for evidence. A guide to the literature search for a systematic review. *Am J Nurs*. 2014;114(5):49-56. doi: <https://doi.org/10.1097/01.NAJ.0000446779.99522.f6>
- Bailey, D.M. (1997) *Research for the Health Professional: A Practical Guide*, 2nd edn. Philadelphia, PA: F.A. Davis.
- Balci, S., & Baydemir, C. (2015). Sağlık Bilimlerinde Meta Analiz. *Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(1), 9-11.
- Barnett-Page, E. and Thomas, J. (2009) 'Methods for the synthesis of qualitative research: A critical review', *BMC Medical Research Methodology*, 9: 59.
- Berrios GE (1992) The review paper in psychiatry. In: Freeman C (ed) *Research methods in psychiatry: a beginner's guide*. 2nd rev. edn. Gaskell, London, pp 12–23
- Bettany-Saltikov, J. (2016). EBOOK: *How to do a Systematic Literature Review in Nursing: A step-by-step guide*.
- Blaikie, N. (2007) *Approaches to Social Enquiry*, 2nd edn. Cambridge: Polity Press
- Booth, A., Clarke, M., Dooley, G., Ghersi, D., Moher, D., Petticrew, M., & Stewart, L. (2012). The nuts and bolts of PROSPERO: an international prospective register of systematic reviews. *Systematic reviews*, 1(1), 1-9.
- Bown, M. J., & Sutton, A. J. (2010). Quality control in systematic reviews and meta-analyses. *European Journal of Vascular and Endovascular Surgery*, 40(5), 669-677. *Campbell Collaboration* (2012) *The Campbell Collaboration* (www.campbellcollaboration.org). (Last accessed October 2016).
- Boylston A. Thomas Nettleton and the dawn of quantitative assessments of the effects of medical interventions. - *JLL Bulletin: Commentaries on the history of treatment evaluation*. The James Lind Library. 2010 [http:// www.jameslindlibrary.org/articles/thomas-nettleton-and-the-dawn-of-quantitative-assessments-of-the-effects-of-medical-interventions/](http://www.jameslindlibrary.org/articles/thomas-nettleton-and-the-dawn-of-quantitative-assessments-of-the-effects-of-medical-interventions/) (accessed 01 Apr 2022).
- British Library Archives (2013) *The British Newspaper Archives* (www.bl.uk/). (Last accessed February 2017).
- Britten, N., Campbell, R., Pope, C., Donovan, J., Morgan, M. and Pill, R. (2002) 'Using meta-ethnography to synthesise qualitative research: A worked example', *Journal of Health Service*

- Research, 7: 209–15.
- Brown, T., Pilkington, G., Bagust, A., Boland, A., Oyee, J., Tudur-Smith, C., Blundell, M., Lai, M., Martin Saborido, C., Greenhalgh, J., Dundar, Y. and Dickson R. (2013) 'Clinical effectiveness and cost-effectiveness of first-line chemotherapy for adult patients with locally advanced or metastatic non-small cell lung cancer: A systematic review and economic evaluation', *Health Technology Assessment*, 17(31): 1–278.
- CASP (2002). Ten Questions to Help You Make Sense of Qualitative Research. Oxford: CASP International Organisation (<https://hhs.hud.ac.uk/lqsu/Useful/critap/Qualitative%20Research%20Checklist/CASP-Qualitative-Research-Checklist-31.05.13.pdf>). (Last accessed January 2017).
- CASP (2013) Critical Appraisal Skills Program: Making Sense of Evidence. Oxford: CASP UK (www.casp-uk.net/). (Erişim tarihi 04.05.2022).
- Centre for Reviews and Dissemination (CRD) (2009) Systematic Reviews: CRD's Guidance for Undertaking Reviews in Health Care (https://www.york.ac.uk/media/crd/Systematic_Reviews.pdf). (Last accessed February 2017).
- Chalmers I, Bracken MB, Djulbegovic B, Garattini S, Grant J, Gulmezoglu AM, Howells DW, Iannidis JP, Oliver S. How to increase value and reduce waste when research priorities are set. *Lancet* 2014; 383: 156–165.
- Chalmers, I., Dickersin, K., & Chalmers, T. C. (1992). Getting to grips with Archie Cochrane's agenda. *BMJ: British Medical Journal*, 305(6857), 786.
- Chalmers, I., Enkin, M. and Keirse, M. (eds) (1989) *Effective Care in Pregnancy and Childbirth*. Oxford: Oxford University Press.
- Chalmers, I., Hedges, L. V., & Cooper, H. (2002). A brief history of research synthesis. *Evaluation & the health professions*, 25(1), 12–37.
- Chalmers, J. A., Quintana, D. S., Abbott, M. J. A., & Kemp, A. H. (2014). Anxiety disorders are associated with reduced heart rate variability: a meta-analysis. *Frontiers in psychiatry*, 5, 80.
- Chandler J, Cumpston M, Thomas J, Higgins JPT, Deeks JJ, Clarke MJ. Chapter I: Introduction. 2020. In: *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions* version 6.1. (updated September 2020): Cochrane. Accessed September 30, 2020 at <https://training.cochrane.org/handbook/current/part-1>
- Cherly Holly, Salmond, S., & Saimbert, M. (Eds.). (2021). *Comprehensive systematic review for advanced practice nursing*.
- Cinar, N., Karakaya Suzan, Ö., Caner, I., Peksen, S., Tabakoglu, P., & Cinar, V. (2022). The Effect of Breastfeeding and an Intensive Breast Milk Nutritional Support Program on Hospitalization Rates for Hyperbilirubinemia in Term Newborns: An Open Randomized Controlled Trial. *Journal of Tropical Pediatrics*, 68(2), fmac023.
- Cinar, N., Suzan, O. K., Ozturkler, S., Cinar, V., & Tabakoglu, P. (2022). Breastfeeding/Breast Milk Safety in Infants of Mothers with Suspected or Confirmed COVID-19 Infection. *J Coll Physicians Surg Pak*, 492-502.
- Clarke M, Chalmers I. Reflections on the history of systematic reviews. *BMJ Evid Based Med* 2018;23(4):121-22. doi: 10.1136/bmjebm-2018-110968 [published Online First: 2018/06/21]
- Cochrane Collaboration (2017) *The Cochrane Collaboration* (www.cochrane.org/). (Erişim tarihi: 30.01. 2022).
- Cochrane Library (2020). <https://www.cochrane.org/about-us>, erişim tarihi 23.08.2022
- Cochrane, A.L. (1972) *Effectiveness and Efficiency: Random Reflections on Health Services*. Lon-

- don: Nuffield Provincial Hospitals Trust.
- Cochrane, A.L. (1979) 1931–1971: A Critical Review. Medicines for the Year 2000. London: Office of Health Economics.
- Cohen, J. (1988) Statistical Power Analysis in the Behavioral Sciences. 2nd edn. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Colvin, C.J., Smith, H.J., Swartz, A., Ahs, J.W., de Heer, J., Opiyo, N., Kim J.C., Marraccini, T. and George, A. (2013) ‘Understanding careseeking for child illness in sub-Saharan Africa: a systematic review and conceptual framework based on qualitative research of household recognition and response to child diarrhoea, pneumonia and malaria’, *Social Science and Medicine*, 86: 66–78.
- Concannon, T. W., Fuster, M., Saunders, T., Patel, K., Wong, J. B., Leslie, L. K., & Lau, J. (2014). A systematic review of stakeholder engagement in comparative effectiveness and patient-centered outcomes research. *Journal of general internal medicine*, 29(12), 1692-1701.
- Carrigan, M. (2016) *Social Media for Academics*. London: SAGE.
- Cook TD, Leviton LC. Reviewing the literature: a comparison of traditional methods versus meta-analysis. *J Pers* 1980;48:449-72.
- Cook, D. J., Mulrow, C. D., & Haynes, R. B. (1997). Systematic Reviews: Synthesis Of Best Evidence For Clinical Decisions. *Annals Of Internal Medicine* , 126 (5), 389–391.
- Cook, D. J., Mulrow, C. D., & Haynes, R. B. (1997). Systematic reviews: synthesis of best evidence for clinical decisions. *Annals of internal medicine*, 126(5), 376-380.
- Cooke, A., Smith, D. and Booth, A. (2012) ‘Beyond PICO: The SPIDER tool for qualitative evidence synthesis’, *Qualitative Health Research*, 22(10): 1435–43.
- Cooper, H. (2010) *Research Synthesis and Meta-Analysis: A Step-by-Step Approach*. London: SAGE.
- Cooper, H., Hedges, L. V., & Valentine, J. C. (Eds.). (2019). *The handbook of research synthesis and meta-analysis*. Russell Sage Foundation.
- Cowley, D.E. (1995) ‘Prostheses for primary total hip replacement: A critical appraisal of the literature’, *International Journal of Technology Assessment in Health Care*, 11: 770–8.
- Crocetti, E. (2016). Systematic reviews with meta-analysis: Why, when, and how?. *Emerging Adulthood*, 4(1), 3-18.
- Cumpston, M., & Chandler, J. (2019). Chapter II: Planning a Cochrane Review. *Cochrane Handbook for systematic Reviews of interventions version, 6*.
- Çınar N. İyi bir sistematik derleme nasıl yazılmalı? *OTSBD*. 2021;6(2):310-314.
- Çınar, N., & Tecik, S. İyi Bir Kalitatif Kanıt Sentezi Nasıl Yazılmalı?. *Sakarya Üniversitesi Holistik Sağlık Dergisi*, 5(2), 186-205.
- Çınar, N., Karakaya Suzan, Ö., Kaya, Ö., Karataş, H., & Duken, M. E. (2021). Investigation of the Effect of Human Milk Expression Techniques on Milk Content: A Systematic Review. *Journal of Tropical Pediatrics*, 67(6), fma108.
- Dans, A. L., Dans, L. F., & Silvestre, M. A., Eds (2008). *Painless evidence-based medicine* . West Sussex, England: Wiley-Blackwell.
- Deeks, J., Dinnes, J., D’Amico, R., Sowden, A., Sakarovitch, C., Song, F., Petticrew, M., Altman, D.G., International Stroke Trial Intervention Group and European Carotid Surgery Trial Collaborative Group (2003) ‘Evaluating non-randomised intervention studies’, *Health Technology Assessment*, 7(27): 1–173.

- Denyer, D., Tranfield, D., & Van Aken, J. E. (2008). Developing design propositions through research synthesis. *Organization studies*, 29(3), 393-413.
- Department for International Development (DfID) (2012) *Systematic Reviews in International Development: An Initiative to Strengthen Evidence-informed Policy Making* (www.dfid.gov.uk/what-we-do/research-and-evidence/case-studies/research-case-studies/2011/systematic-reviews-background/). (Last accessed October 2016).
- Dixon-Woods M, Agarwal S, Young B, Jones D, Sutton A. Integrative approaches to qualitative and quantitative evidence. London: NHS Health Development Agency, 2004. Available from: http://www.hda.nhs.uk/documents/integrative_approaches.pdf
- Dixon-Woods, M., Agarwal, S., Jones, D., Young, B. and Sutton, A. (2005) 'Synthesising qualitative and quantitative evidence: A review of possible methods', *Journal of Health Services Research and Policy*, 10(1): 45-53.
- Dixon-Woods, M., Cavers, D., Agarwal, S., Annandale, E., Arthur, A., Harvey, J., Hsu, R., Katbamna, S., Olsen, R., Smith, L., Riley, R. and Sutton A.J. (2006) 'Conducting a critical interpretive synthesis of the literature on access to healthcare by vulnerable groups', *BMC Medical Research Methodology*, 6: 35.
- Downs, S.H. and Black, N. (1998) 'The feasibility of creating a checklist for the assessment of the methodological quality of both randomised and non-randomised studies of health care interventions', *Journal of Epidemiology and Community Health*, 52: 337-84.
- Drummond, M. and Jefferson, T. (1996) 'Guidelines for authors and peer reviewers of economic submissions to the BMJ: The BMJ Economic Evaluation Working Party', *British Medical Journal*, 313(7052): 275-83.
- Durlak, J. A., & Weissberg, R. P. (2007). The impact of after-school programs that promote personal and social skills . Retrieved from <http://casel.org/wp-content/uploads/2011/04/ASP-Exec.pdf>
- Dwan K, Gamble C, Williamson PR, Kirkham JJ, Reporting Bias Group. Systematic review of the empirical evidence of study publication bias and outcome reporting bias: an updated review. *PLoS One* 2013; 8: e66844.
- Dynamed. (2010). Diabetes mellitus type 2 . Retrieved from Ebsco Publishing, <http://www.search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=dynamed&id=AN+113993>
- Eaves, Y. (2001) 'A synthesis technique for grounded theory data analysis', *Journal of Advanced Nursing*, 35: 654-63.
- Egger et al. *Systematic reviews in health care*. London: BMJ Publications, 2001.
- Egger, M., Smith, G. and Altman, D. (2001) *Systematic Reviews in Health Care: Meta-Analysis in Context*. 2nd edn. London: British Medical Journal Books.
- Elamin, M. B., Flynn, D. N., Bassler, D., Briel, M., Alonso-Coello, P., Karanickolas, P. J., ... & Montori, V. M. (2009). Choice of data extraction tools for systematic reviews depends on resources and review complexity. *Journal of clinical epidemiology*, 62(5), 506-510.
- Elliott, J., Sim, I., Thomas, J., Owens, N., Dooley, G., Riis, J., ... & Mavergames, C. (2014). # CochraneTech: technology and the future of systematic reviews. *The Cochrane database of systematic reviews*, (9), ED000091.
- Ellis, P.D. (2010) *The Essential Guide to Effect Sizes: Statistical Power, Meta-analysis, and the Interpretation of Research Results*. Cambridge: Cambridge University Press.
- EQUATOR (2017) EQUATOR Network website (www.equator-network.org/home/). (Erişim tarihi 30.03.2022).

Kaynaklar

- Estabrooks, C., Field, P. and Morse, J. (1994) 'Aggregating qualitative findings: An approach to theory development', *Qualitative Health Research*, 4: 503-11.
- Evans, D. (2001a). Systematic reviews of nursing research. *Intensive and Critical Care Nursing* , 17 (1), 51-57.
- Evans, D. (2001b). An introduction to systematic reviews. *Evidence Based Practice Information Sheets for Health Professionals*. September 1, p. 1-6, Joanna Briggs Institute.
- Evans, D., & Pearson, A. (2001). Systematic reviews: Gatekeepers of nursing knowledge. *Journal of Clinical Nursing* , 10 (5), 593-599.
- Farquhar, C., & Vail, A. (2006). Pitfalls in systematic reviews. *Current Opinions in Obstetrics and Gynecology* , 18 (4), 433-439
- Flemming, K. (1998) Asking answerable questions. *Evidence-Based Nursing* 1: 36-37.
- Forbes, D. A. (2003). An example of the use of systematic reviews to answer an effectiveness question. *Western journal of nursing research*, 25(2), 179-192.
- Gillies, M. A., Pratt, R., Whiteley, C., Borg, J., Beale, R. J., & Tibby, S. M. (2010). Therapeutic hypothermia after cardiac arrest: A retrospective comparison of surface and endovascular cooling techniques. *Resuscitation* , 81 (9), 1117-1122. doi:10.1016/j.resuscitation.2010.05.001
- Glanville, J. (2019). Searching Bibliographic Database, *Handbook Of Research Synthesis And Meta-Analysis (3rd Bs)*. Editör: Cooper, H., Hedges, L.V Ve Valentine, J.C. New York: Russell Sage Foundation.
- Glass GV. Primary, secondary, and meta-analysis of research. *Educ Res* 1976;5:3-8.
- Glass, G.V. (1976) 'Primary, secondary, and meta-analysis of research', *Educational Researcher*, 5(10): 3-8.
- Götzsche PC, Ioannidis JPA. Content area experts as authors: helpful or harmful for systematic reviews and meta-analyses? *BMJ* 2012; 345.
- Greenhalgh, T., Robert, G., Macfarlane, F., Bate, P., Kyriakidou, O., Peacock, R. (2005) 'Storylines of research in diffusion of innovation: a meta-narrative approach to systematic review', *Social Science & Medicine*, 61(2): 417-30.
- Gurevitch J, Koricheva J, Nakagawa S, et al. Meta-analysis and the science of research synthesis. *Nature* 2018;555:175-82.
- Gülşah, H. Ü. R. PRISMA Kontrol Listesi 2020 Güncellemesi. *Online Türk Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(4), 603-605.
- Gülşah, H. Ü. R., Zengin, H., Suzan, Ö. K., Kolukısa, T., Eroğlu, A., & Çınar, N. Joanna Briggs Enstitüsü (Jbı) Randomize Kontrollü Çalışmalar İçin Kalite Değerlendirme Aracı'nın Türkçe'ye Uyarlaması. *Sağlık Bilimlerinde İleri Araştırmalar Dergisi*.
- Gülşah, H. Ü. R., Zengin, H., Suzan, Ö. K., Kolukısa, T., Eroğlu, A., & Çınar, N. Joanna Briggs Enstitüsü (Jbı) Randomize Kontrollü Çalışmalar İçin Kalite Değerlendirme Aracı'nın Türkçe'ye Uyarlaması. *Sağlık Bilimlerinde İleri Araştırmalar Dergisi*.
- Hammick, M., Dornan, T., & Steinert, Y. (2010). Conducting a best evidence systematic review. Part 1: From idea to data coding. *BEME Guide No. 13. Medical teacher*, 32(1), 3-15.
- Hatipoğlu, H. (2021). Sistematik Derleme Ve Meta Analiz. *Eskişehir Türk Dünyası Uygulama Ve Araştırma Merkezi Bilişim Dergisi*, 2(1), 7-10.
- HATİPOĞLU, H. (2021). Sistematik derleme ve meta analiz. *Eskişehir Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Bilişim Dergisi*, 2(1), 7-10.
- Higgins, J. P. T., & Green, S. (2008). *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions* .

- West Sussex, England: Wiley-Blackwell.
- Higgins, J. P., Thomas, J., Chandler, J., Cumpston, M., Li, T., Page, M. J., & Welch, V. A. (Eds.). (2019). *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions*. John Wiley & Sons.
- Higgins, J.P.T. and Green, S. (2011) *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions* (www.handbook.cochrane.org). (Last accessed February 2017).
- Hill, J., Hoyt, J., van Eijk, A.M., D'Mello-Guyett, L., ter Kuile, F.O., Steketee, R., Smith, H. and Webster, J. (2013) 'Factors affecting the delivery, access and use of interventions to prevent malaria in pregnancy in sub-Saharan Africa: A systematic review and meta-analysis', *PLoS Medicine*, 10(7): e1001488.
- Hodges W (1977) *Logic: an introduction to elementary logic*. Penguin, Harmondsworth
- Hoffmann, T., Bennett, S., Koh, C. L., & McKenna, K. (2010). A systematic review of cognitive interventions to improve functional ability in people who have cognitive impairment following stroke. *Topics in stroke rehabilitation*, 17(2), 99-107.
- Holmes, F.L. (1993) *Hans Krebs: Architect of Intermediary Metabolism 1933-1937, Volume II*. New York and Oxford: Oxford University Press.
- Huth E. Quantitative evidence for judgments on the efficacy of inoculation for the prevention of smallpox: England and New England in the 1700s - The James Lind Library. 2005 <http://www.jameslindlibrary.org/articles/quantitative-evidence-for-judgments-on-the-efficacy-of-inoculation-for-the-prevention-of-smallpox-england-and-new-england-in-the-1700s/> (accessed 01 Apr 2022).
- Institute Of Medicine (2011). *Finding What Works In Health Care:Standarts For Systematic Reviews*, Institute Of Medicine (US) Committee On Standarts For Systematic Reviews Of Comparative Effectiveness Research, Editor:Jill Eden, Laura Levit, Alfred Berg, Sally Morton, Washington, Dc: The National Academies Press.
- Ioannidis JP, Greenland S, Hlatky MA, et al. Increasing value and reducing waste in research design, conduct, and analysis. *Lancet* 2014;383:166-75.
- IOM (Institute of medicine). *Finding What Works In Health Care: Standards For Systematic Reviews*. Washington, DC:The National Academies Press;2011.
- Joanna Briggs Institute (2014) *Reviewers' Manual* (www.joannabriggs.org). (Last accessed February 2017).
- Jurin J. The James Lind Library 1724. 2010 <http://www.jameslindlibrary.org/jurin-j-1724/>
- Kablan, Z., Topan, B., & Erkan, B. (2013). Sınıf içi öğretimde materyal kullanımının etkililik düzeyi: Bir meta-analiz çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1629-1644.
- Karabay, M., Çınar, N., Karakaya Suzan, Ö., Yalnızoğlu Çaka, S., & Karabay, O. (2020). Clinical characteristics of confirmed COVID-19 in newborns: a systematic review. *The Journal of Maternal-Fetal & Neonatal Medicine*, 1-12.
- Khan, K., Kunz, R., Kleijnen, J. and Antes, G. (2003) *Systematic Reviews to Support Evidence-Based Medicine: How to Review and Apply Findings of Healthcare Research*. London: Royal Society of Medicine Press.
- Khan, K., Kunz, R., Kleijnen, J., & Antes, G. (2011). *Systematic Review*. In *British Library Cataloguing In Publication Data*.
- Knight, R. G., Devereux, R. C., & Godfrey, H. P. (1997). Psychosocial consequences of caring for a spouse with multiple sclerosis. *Journal of Clinical Experimental Neuropsychology* , 19 (1), 7-19
- Lasserson TJ, Thomas J, Higgins JPT. Chapter 1: Starting a review. In: Higgins JPT, Thomas J,

- Chandler J, Cumpston M, Li T, Page MJ, Welch VA (editors). *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions* version 6.3 (updated February 2022). Cochrane, 2022. Available from www.training.cochrane.org/handbook.
- Lavis, J. (2009) 'How can we support the use of systematic reviews in policymaking?', *PLoS Med*, 6(11): e1000141.
- Lee WL, Bausell RB, Berman BM. The growth of health-related metaanalyses published from 1980 to 2000. *Eval Health Prof* 2001;24:327–35.
- Lefebvre C, Glanville J, Briscoe S, Littlewood. A., Marshall C, Metzendorf M-I, et al. Chapter 4: Searching for and selecting studies. 2020. In: *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions* version 6.1. (updated September 2020): Cochrane. Accessed September 30, 2020 at <https://training.cochrane.org/handbook/current/part-4>
- Levac, D., Colquhoun, H. and O'Brien, K. (2010) 'Scoping studies: Advancing the methodology', *Implementation Science*, 5: 69.
- Liberati, A., Altman, D.G., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P.C., Ioannidis, J.P.A., Clarke, M., Devereaux, P.J., Kleijnen, J. and Moher, D. (2009) 'The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate healthcare interventions: Explanation and elaboration', *British Medical Journal*, 339: b2700.
- Ligaray, K. P. L., & Isley, W. L. (2010). *Diabetes Mellitus, Type 2*. *eMedicine*, 91. Retrieved from <http://www.emedicine.medscape.com/article/117853-overview>
- Light RJ, Pillemer DB. *Summing up: the science of reviewing research*. Cambridge, MA, USA: Harvard University Press, 1984.
- Light, R. J., Richard, J., Light, R., & Pillemer, D. B. (1984). *Summing up: The science of reviewing research*. Harvard University Press.
- Lipsey, M. W., & Wilson, D. B. (2001). *Practical meta-analysis*. SAGE publications, Inc.
- Littell, JH., Corcoran, J., & Pillai. V. (2008). *Systematic reviews and Meta-Analysis*. In New York: oxford university press.
- Lockwood, C., Munn, Z. and Porritt, K. (2015) 'Qualitative research synthesis: Methodological guidance for systematic reviews utilizing meta-aggregation', *International Journal of Evidence Based Healthcare*, 13: 179–87.
- Macdonald, G. (2004). *Assessing systematic reviews and clinical guidelines*. In V.A. Moyer & S. Logan (Eds), *evidence-based pediatrics and child health (second)*. London: BMJ Publishing.
- Magarey, J. M. (2001). Elements of a systematic review. *International Journal of Nursing Practice*, 7(6), 376-382.
- Margaliot, Z., & Chung, K. C. (2007). Systematic reviews: A primer for plastic surgery research. *Plastic and Reconstructive Surgery*, 120 (7), 1834–1841.
- McGowan, J., & Sampson, M. (2005). Systematic reviews need systematic searchers. *Journal of the Medical Library Association*, 93(1), 74.
- McKenzie JE, Brennan SE, Ryan RE, Thomson HJ, Johnston RV, Thomas J (2019) Chapter 3: Defining the criteria for including studies and how they will be grouped for the synthesis. In: Higgins JPT, Thomas J, Chandler J, Cumpston M, Li T, Page MJ, Welch VA (eds). *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions* version 6.0 (updated July 2019), Cochrane. <https://www.training.cochrane.org/handbook>
- Merchant, R. M., Abella, B. S., Peberdy, M. A., Soar, J., Ong, M. E., Schmidt, G. A., . . . Vanden Hoek, T. L. (2006). Therapeutic hypothermia after cardiac arrest: unintentional overcooling is common using ice packs and conventional cooling blankets. *Critical Care Medicine*, 34 (Suppl

- 12), S490–S494. doi:10.1097/01.ccm.0000246016.28679.36
- Meremikwu, M. and Oyo-Ita, A. (2003) 'Physical methods for treating fever in children', *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 2003(2): CD004264.
- Methley, A. M., Campbell, S., Chew-Graham, C., McNally, R., & Cheraghi-Sohi, S. (2014). PICO, PICOS and SPIDER: a comparison study of specificity and sensitivity in three search tools for qualitative systematic reviews. *BMC health services research*, 14(1), 1-10.
- Miake-Lye, I., Hempel, S., Shanman, R. and Shekelle, P. (2016) 'What is an evidence map? A systematic review of published evidence maps and their definitions, methods, and products', *Systematic Reviews*, 5(28).
- Moher D, Shamseer L, Clarke M, Ghersi D, Liberati A, Petticrew M, et al. Preferred reporting items for systematic review and meta-analysis protocols (PRISMA-P) 2015 statement. *Syst Rev*. 2015;4(1):1. doi: <https://doi.org/10.1186/2046-4053-4-1>
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J. and Altman, D.G. (2009) 'Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement', *British Medical Journal*, 339: b2535.
- Mutch, K. (2010). In sickness and in health: Experience of caring for a spouse with MS. *British Journal of Nursing*, 19 (4), 214–219
- Nelson, H.D. (2014). *Systematic Review: To Answer Health Care Questions*. In h. D. Nelson (Ed), Lippincott Williams & Wilhins. Wolters Kluwer
- Noyes, J., Hannes, K., Booth, A., Harris, J., Harden, A., Popay, J., Pearson, A., Cargo, M. and Pan-toja, T. on behalf of the Cochrane Qualitative and Implementation Methods Group (2015) 'Chapter 20: Qualitative research and Cochrane reviews', in J.P.T. Higgins and S. Green (eds), *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions Version 5.3.0* (updated October 2011). The Cochrane Collaboration (<http://qim.cochrane.org/supplemental-handbook-guidance>).
- Oxman A, Guyatt G. The science of reviewing research. *Annals of the New York Academy of Sciences* 1993; 703: 125–133.
- Oxman, A. D., & Guyatt, G. H. (1993). The science of reviewing research a. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 703(1), 125-134.
- Page MJ, Shamseer L, Tricco AC. Registration of systematic reviews inb PROSPERO: 30,000 records and counting. *Syst Rev* 2018;7:32
- Park WH. The treatment of lobar pneumonia with refined specific antibacterial serum. *J Am Med Assoc* 1928;91:1503–8.
- Pearson K. Report on Certain Enteric Fever Inoculation Statistics. *Br Med J* 1904;2:1243–6.
- Petticrew M, Roberts H. *Systematic reviews in the social sciences: a practical guide*. Oxford: Blackwell, 2006.
- Petticrew, M., Wilson, P., Wright, K., & Song, F. (2002). Quality of Cochrane reviews. Quality of Cochrane reviews is better than that of non-Cochrane reviews. *British Medical Journal*, 324 (7336), 545.
- Pigott, T. D., & Polanin, J. R. (2020). Methodological guidance paper: High-quality meta-analysis in a systematic review. *Review of Educational Research*, 90(1), 24-46.
- Popay, J., Roberts, H., Sowden, A., Petticrew, M., Arai, L., Rodgers, M., ... & Duffy, S. (2006). Guidance on the conduct of narrative synthesis in systematic reviews. A product from the ESRC methods programme Version, 1(1), b92.
- Prior, J., Lawhon-Triano, M., Fedor, D., Vanston, V. J., Getts, R., & Smego, R. A., Jr. (2010). Community-based application of mild therapeutic hypothermia for survivors of cardiac arrest.

- Southern Medical Journal , 103 (4), 295–300. doi:10.1097/SMJ.0b013e3181d3cedb
- Purssell E., Mccrae N. (2020). How to Perform a Systematic Literature Review: A Guide for Healthcare Researchers, Practitioners and Students. DOI:10.1007/978-3-030-49672-2
- Rees R, Oliver S. Stakeholder perspectives and participation in reviews. In: Gough D, Oliver S, Thomas J, editors. *An Introduction to Systematic Reviews*. 2nd ed. London: Sage; 2017. p. 17–34.
- Rees R, Oliver S. Stakeholder perspectives and participation in reviews. In: Gough D, Oliver S, Thomas J, editors. *An Introduction to Systematic Reviews*. 2nd ed. London: Sage; 2017. p. 17–34.
- Reisch JS, Tyson JE, Mize SG. Aid to the evaluation of therapeutic studies. *Pediatrics* 1989;84:815–27
- Review Manager (RevMan) Version 5.3 (2014) [Computer program]. Copenhagen: The Nordic Cochrane Centre, The Cochrane Collaboration.
- Ring, N., Ritchie, K., Mandava, L. and Jepson, R. (2011) A Guide to Synthesising Qualitative Research for Researchers Undertaking Health Technology Assessments and Systematic Reviews (www.healthcareimprovementscotland.org/programmes/clinical__cost_effectiveness/programme_resources/synth_qualitative_research.aspx). (Last accessed September 2016).
- Rivera-Navarro, J., Benito-León, J., Oreja-Guevara, C., Pardo, J., Dib, W. B., Orts, E., & Belló, M. (2009). Burden and health-related quality of life of Spanish caregivers of persons with multiple sclerosis. *Multiple Sclerosis* , 15 (11), 1347–1355. doi:10.1177/1352458509345917
- Saborido, C. M., Hockenhull, J., Bagust, A., Boland, A., Dickson, R., & Todd, D. (2010). Systematic review and cost-effectiveness evaluation of ‘pill-in-the-pocket’ strategy for paroxysmal atrial fibrillation compared to episodic in-hospital treatment or continuous antiarrhythmic drug therapy. *Health Technology Assessment (Winchester, England)*, 14(31), iii-iv.
- Salmond, 2007; Melnyk, Fineout-Overholt, Stillwell, & Williamson, 2010; and Stillwell, Fineout-Overholt, Melnyk, & Williamson, 2010.
- Sandelowski, M. and Barroso, J. (2007) *Handbook for Synthesizing Qualitative Research*. New York: Springer Publishing Company.
- Sandelowski, M., Barroso, J. and Voils, C. (2007) ‘Using qualitative metasummary to synthesize qualitative and quantitative descriptive findings’, *Research in Nursing and Health*, 3(1): 99–111.
- Scheuchzer JG. An account of the success of inoculating the small-pox in Great Britain, for the years 1727 and 1728: With a comparison between the mortality of the natural small-pox, and the miscarriages in that practice; as also some general remarks on its progress - The James Lind Library. [http:// www.jameslindlibrary.org/scheuchzer-jg-1729/](http://www.jameslindlibrary.org/scheuchzer-jg-1729/) (accessed 01 Apr 2022).
- Schulz, K.F. and Grimes, D.A. (2002) Case-control studies: Research in reverse. *The Lancet* 359, (9304): 431–434
- Shadish W. Meta-analysis and the exploration of causal mediating processes: a primer of examples, methods, and issues. *Psychological Methods* 1996;1:47-65.
- Shea, B., Grimshaw, J., Wells, G., Boers, M., Andersson, N., Hamel, C., Porter, A., Tugwell, P., Moher, D. and Bouter, L. (2007) ‘Development of AMSTAR: A measurement tool to assess the methodological quality of systematic reviews’, *BMC Medical Research Methodology*, 7(10).
- Skulec, R., Kovárník, T., Beřlohlávek, J., Dostálová, G., Kolár, J., Linhart, A., & Seblová, J. (2008). Overcooling during mild hypothermia in cardiac arrest survivors—Phenomenon we should keep in mind. [Article in Czech]. *Vnitřní lékařství* , 54 (6), 609–614
- Social Care Institute for Excellence (2010) SCIE Systematic Research Reviews: Guidelines (www.scie.org.uk/publications/researchresources/rr01.pdf). (Erişim tarihi 06.06.2022).

Kaynaklar

- Sterne, J.A.C., Hernan, M.A., Reeves, B.C., Savovic, J., Beckman, N.D., Viswanathan, M., et al. (2016) 'ROBINS-1: A tool for assessing risk of bias in non-randomized studies of interventions', *British Medical Journal*, 355: i4919.
- Stroup, D. F., Berlin, J. A., Morton, S. C., Olkin, I., Williamson, G. D., Rennie, D., ... & Thacker, S. B. (2000). Meta-analysis of observational studies in epidemiology: a proposal for reporting. *Jama*, 283(15), 2008-2012.
- Şahin, M. C., & Tekdal, M. (2005). İnternet tabanlı uzaktan eğitimin etkililiği: Bir meta-analiz çalışması. *Akademik Bilişim*, 2(04).
- Tawfik, G. M., Dila, K. A. S., Mohamed, M. Y. F., Tam, D. N. H., Kien, N. D., Ahmed, A. M., & Huy, N. T. (2019). A step by step guide for conducting a systematic review and meta-analysis with simulation data. *Tropical medicine and health*, 47(1), 1-9.
- The Joanna Briggs Institute. (2008). The Joanna Briggs Institute reviewer's manual: 2008 Ed. Adelaide, Australia: Author
- Thomas J, Harden A, Oakley A, Oliver S, Sutcliffe K, Rees R, Brunton G, Kavanagh J. Integrating qualitative research with trials in systematic reviews. *BMJ* 2004; 328: 1010-1012.
- Thomas J, Harden A, Oakley A, Oliver S, Sutcliffe K, Rees R, Brunton G, Kavanagh J. Integrating qualitative research with trials in systematic reviews. *BMJ* 2004; 328: 1010-1012.
- Torgerson, C. (2003). *Systematic reviews*. Bloomsbury Publishing.
- Tovey, D., Macbeth, F., Webster, A. C., & Foxlee, R. (2018). Cochrane's plans to update its COI policy: truth and fiction.
- Tufanaru C, Munn Z, Aromataris E, Campbell J, Hopp L. Chapter 3: Systematic reviews of effectiveness. In: Aromataris E, Munn Z (Editors). *JBIM Manual for Evidence Synthesis*. JBI, 2020. Available from <https://synthesismanual.jbi.global>.
- Vissers, K.M., Feskens, E.J.M., van Goudoever, J.B. et al. The timing of complementary feeding in preterm infants and the effect on overweight: study protocol for a systematic review. *Syst Rev* 5, 149 (2016). <https://doi.org/10.1186/s13643-016-0324-3>
- Vollert J, Schenker E, Macleod M, et al. Protocol for a systematic review of guidelines for rigour in the design, conduct and analysis of biomedical experiments involving laboratory animals. *BMJ Open Science* 2018;2:e000004
- Weiss CH. *Evaluation: methods for studying programs and policies*. New Jersey: Prentice-Hall, 1998.
- Wells, G., Shea, B., O'Connell, D., Peterson, J., Welch, V., Losos, M. and Tugwell, P. (2012) The Newcastle-Ottawa Scale (NOS) for Assessing the Quality of Nonrandomised Studies in Meta-analyses (www.ohri.ca/programs/clinical_epidemiology/oxford.asp). (Last accessed January 2017).
- Whitlock, E. P., Lopez, S. A., Chang, S., Helfand, M., Eder, M., & Floyd, N. (2010). AHRQ series paper 3: identifying, selecting, and refining topics for comparative effectiveness systematic reviews: AHRQ and the effective health-care program. *Journal of clinical epidemiology*, 63(5), 491-501.
- Yiğit A. (2020). Sağlık Hizmetlerinde Sistemik Derleme Ve Meta-Analiz. Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi
- Zaza, S., Wright-De Agüero, L. K., Briss, P. A., Truman, B. I., Hopkins, D. P., Hennessy, M. H., ... & Task Force on Community Preventive Services. (2000). Data collection instrument and procedure for systematic reviews in the Guide to Community Preventive Services. *American journal of preventive medicine*, 18(1), 44-74.